

KINNITATUD Täiend- ja Alternatiivmeditsiini Kutsenõukogu

17.08.2026

HINDAMISSTANDARD

Kutsestandardi nimetus: reflektiiv-integratiivse metoodika psühhotehnik, tase 6

SISUKORD

Sisukord	1
1. Üldine informatsioon.....	2
2. Kutseksamist teatamine ja dokumentide esitamine	3
3. Hindamine	4
3.1. Hindamise etapid.....	5
3.1.1. I etapp.....	5
3.1.2. II etapp	6
3.1.3. III etapp	6
3.2. Hindajad	7
4. Hinnatavad kompetentsid ja hindamise meetodid.....	8
4.1. Tabelid RI psühhotehnik, tase 6 hindamiseks	9
5. Hindamisjuhend hindajale	19
6. Kirjaliku eneseanalüüsi koostamise juhend	20
7. RI psühhotehnik tase 6 taastõendamine	22
8. RI psühhotehnik tase 6 kutseksam koolitusasutuse lõpueksamina.....	23
8.1. Kutsealase hindamise kokkuvõtete tegemine ja kutsetunnistuste väljastamine ..	24
Lisa 2 RI psühhotehnik tase 6 kutse taastõendamine sooviavaldus	27
Lisa 3 CURRICULUM VITAE	28
9. Võõrkeeled: <i>Palun kasuta „Keeletaseme enesehindamisskaalat“ – vt kutsestandardi Lisa 1</i>	

Lisa 4 Vorm hindajale „Juhtumianalüüsi hindamisleht“ – vt 5 Hinnatavad kompetentsid ja hindamismeetodid, lk 8.	30
Lisa 5 Erapraksise vorm.xlsx	30
Lisa 6 Kutseeksami koondhinnangu tabel.xlsx	30

1. ÜLDINE INFORMATSIOON

Kutse andmine on protsess, mille käigus kutse andja hindab kutset taotleva isiku kutsealast kompetentsust. Nõuded kutse taotleja teadmistele, oskustele ja töökogemusele, samuti hoiakutele ning väärtushinnangutele, millele kutse taotleja peab vastama, on kirjeldatud kutsestandardis. Kui kompetentsid vastavad nõuetele, väljastatakse taotlejale kutsetunnistus.

Kutsestandardi alusel koostatakse hindamisstandard. Hindamisstandardis on kirjeldatud igale kompetentsile vastavate tegevusnäitajate hindamiskriteeriumid. Hindamiskriteeriumid on taotlejale abiks oma kompetentsuse tõendamisel ja hindajale abiks taotleja kompetentsuse hindamisel.

Käesoleva hindamisstandardi alusel toimub:

- RI psühhotehnik, tase 6 kutse esmataotleja kompetentsuse hindamine;
- RI psühhotehnik, tase 6 kutse taastõendamine.

Kutse andja on Täiend- ja Alternatiivmeditsiini Nõukoda (edaspidi TAM Nõukoda).

Kutse andmise või mitteandmise otsustab Täiend- ja Alternatiivmeditsiini Kutsenõukogu poolt kinnitatud RI psühhotehnika kutsekomisjon hindamiskomisjoni ettepaneku alusel.

RI psühhotehnika kutsekomisjoni ülesanneteks on:

- kutsestandardi ja hindamisstandardi koostamine;
- hindamise korraldamise juhendi, vormide jaksamimaterjalide koostamine ja kinnitamine; kutse taotlemise ja taastõendamise dokumentide vormide välja töötamine, dokumentide vastuvõtmine ja arhiveerimine;
- kutseeksamite korralduse koordineerimine;

- hindamiskomisjoni liikmete nimetamine ja kinnitamine, järelvalve hindamiskomisjoni tegevuse üle ja hindamiskomisjoni tegevuse kohta esitatud kaebuste lahendamine;
- kutset taotlevale isikule kutse andmise või andmata jätmise üle otsustamine ja tema teavitamine vastuvõetud otsusest.

Erialase väljaõppe lõpetamisel on taotleja soovi korral võimalik tema kutsealane hindamine vastavalt hindamisjuhendile.

Lõpueksami ja kutseeksami ühildamise loa saamiseks peab koolitusasutus esitama TAM Kutsenõukogule vastava taotluse. Positiivse vastuse korral vormistab TAM Kutsenõukogu sellekohase otsuse.

Lõpueksami hindamiskomisjon koostab hindamistulemuste põhjal ettepaneku kutse andmise kohta ja esitab selle RI psühhotehnika kutsekomisjonile. Kutsekomisjon teeb lõpliku otsuse kutse andmise või mitteandmise kohta ning positiivse otsuse korral väljastatakse kutsetunnistus.

Tase 6 esmataotlemise eeltingimused

- keskharidus, soovitavalt kõrgharidus;
- kutsestandardi nõuetele vastav erialane koolitus;
- kutsestandardi nõuetele vastav meditsiinialane koolitus;
- Läbitud erialane praktika koos supervisiooniga.

2. KUTSEEKSAMIST TEATAMINE JA DOKUMENTIDE ESITAMINE

Vähemalt kaks kuud enne kutse taotleja kompetentsuse hindamist avaldab TAM Kutsenõukogu TAM Kutsekoja kodulehel www.tamkutsekoda.ee teate kutseeksami toimumise kohta.

Teade sisaldab järgmist informatsiooni:

- kutsequalifikatsiooni nimetus,
- hindamise toimumise aeg ja koht (kuupäev, kellaaeg, aadress),
- dokumentide esitamise tähtaeg, koht ja viis,
- esitamiseks vajalike dokumentide loetelu,

- kutseeksami tasu,
- muu kutse andmise korraldusega seotud teave.

Kui kutseksam toimub kooliasutuse lõpueksamina, siis kutse taotleja kompetentsuse hindamine toimub osana kooli õppekavast ja kutsekomisjonil eksamist ette teatamise kohustust ei ole.

Tase 6 kutse taotleja esitab Kutsekomisjonile:

- avaldus vorm 1;
- koopia isikut tõendavast dokumendist;
- vormikohane CV;
- foto;
- haridust tõendavate dokumentide koopia;
- erialase koolituse läbimise dokumendi koopia;
- kehtiv esmaabi koolituse tunnistus;
- töökogemust tõendav dokument (erapraksise vorm);
- RI metoodikal põhineva ühe seansi salvestus koos kirjaliku eneseanalüüsiga;
- kinnitus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

Dokumendid tuleb saata RI psühhotehnika kutsekomisjoni e-posti aadressil ...@tamnoukoda.ee.

Kutsekomisjon määrab isiku, kes vastutab dokumentide vastuvõtmise, registreerimise ja kontrollimise eest. Nõuetekohaselt täidetud dokumendid registreeritakse. Kui dokumendid nõuetele ei vasta, teavitatakse taotlejat esinenud puudustest koheselt või hiljemalt 5 tööpäeva jooksul pärast dokumentide laekumist. Taotlejale antakse 3 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks alates teavitamise hetkest.

3. HINDAMINE

Hindamine toimub vastavalt kutsekomisjoni poolt koostatud plaanile ja ajagraafikule, mis on avalikustatud TAM Kutsekoja kodulehel.

Kutse taotleja tõendab oma kompetentsust lähtudes RI psühhotehnik tase 6 kutsestandardi nõuetest.

Hindamiskomisjoni poolt kasutatavateks hindamismeetoditeks on:

1. struktureeritud kirjalik test (I etapp) – tase 6 kutse taotlejad sooritavad kirjaliku testi vastavalt etteantud juhendile. Igale küsimusele vastamine annab ühe või enam punkte vastavalt õigete vastuste arvule küsimuses;
2. salvestatud RI metoodikal põhinev seanss koos kirjaliku juhtumianalüüsiga ja vestlus (II ja III etapp) – taseme 6 kutse taotlejad viivad läbi RI metoodika seansi näidiskliendi peal.

Iga taotleja kohta täidetakse koondhinnangu tabel (Lisa 6), milles kajastub iga (4) hindaja otsus ning hindamiskomisjoni liikmete enamushinnangu alusel kujunenud koondotsus.

Hindamine toimub kompetentsipõhiselt. Iga kompetentsi tegevusnäitajaid hinnatakse käesolevas hindamisstandardis kirjeldatud hindamiskriteeriumide alusel. Hindamiskriteeriumide punktiväärtused, iga kompetentsi minimaalne nõutav lävend ning kutseeksami koondhinnangu kujunemise põhimõtted on esitatud Lisa 6 „Kutseeksami koondhinnangu tabelis“. Kompetents loetakse omandatuks, kui taotleja saavutab vastava kompetentsi minimaalset lävendit ületava tulemuse. Kutse andmise eelduseks on kõigi kohustuslike kompetentside edukas läbimine.

3.1. Hindamise etapid

3.1.1. I etapp

RI psühhotehnika kutse taotlemise protsessi esimeses etapis viiakse läbi kirjalik test teoreetiliste teadmiste ja RI metoodika praktikate selgitamise oskuse hindamiseks. Samuti hinnatakse, kas RI metoodika ühe seansi salvestis ja kirjalik eneseanalüüs on kvaliteetne ja vastab nõuetele. Kutsekomisjon kontrollib, kas eneseanalüüs ning RI metoodikal põhineva seansi salvestis vastab nõuetele ja on kvaliteetne ning kas eneseanalüüs on loetavas vormingus. Kui materjal vastab kõigile nõuetele, jätkatakse hindamisega järgmises etapis.

Kui materjalides ilmneb tehnilisi puudusi, teavitab kutsekomisjon taotlejat kirjalikult viie tööpäeva jooksul pärast eneseanalüüsi laekumist. Taotlejale antakse seejärel kolm tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks alates teavitamise hetkest.

Juhul kui tuvastatakse puudusi, mida pole võimalik kõrvaldada, ei saadeta RI metoodika seansi salvestist ja eneseanalüüsi hindamisele ning kutsekomisjon teavitab taotlejat vastavast otsusest.

Kirjalik test on koostatud valikvastustega ja struktureeritud vastajale üheselt mõistetavalt ning selle kaudu on võimalik kontrollida kõigi nõutud kompetentside tegevusnäitajate tundmist. Testi lahendamise aeg on kuni 75 minutit. Testis on kuni 60 küsimust.

3.1.2. II etapp

Teises etapis toimub RI metoodika praktikaseansi salvestuse, kirjaliku juhtumianalüüsi ja kirjaliku testi tulemuste hindamine. Testi hindamine on mitteeristav, mis tähendab, et kompetentside saavutamist hinnatakse lävendi alusel. Kui tulemus vastab lävendile või ületab seda, loetakse see piisavaks. Lävendist madalamad tulemused loetakse ebapiisavateks. Hindajad analüüsivad testi tulemusi, et saada ülevaade taotleja teadmistest ja pädevustest RI psühhotehniku rollis vastaval tegevusalal. Test loetakse sooritatuks, kui on saavutatud vähemalt 70%-line tulemus.

Hindajad hindavad vähemalt 20 kalendripäeva jooksul taotleja kompetentsust RI metoodika seansi hindamislehel (tabelid 5.1.) olevate kriteeriumite järgi. Seejärel esitavad hindajad Kutsekomisjonile esmase hindamistulemuse kirjaliku kokkuvõtte ning küsimused kutse taotlejale vastamiseks järgmises, hindamise kolmandas etapis. Kutsekomisjoni otsusega lubatakse hindamise teise etapi läbinud isikud hindamise kolmandasse etappi ja neile saadetakse esmase hindamistulemuse kirjalik kokkuvõte.

Kui töö on väga suured puudused, võib kutsekomisjon otsustada, et kutse taotleja ei saa edasi hindamise kolmandasse etappi.

Kutsekomisjon saadab kutse taotlejale kirjaliku teate hindamise teise etapi läbimise või mitteläbimise kohta vähemalt 5 kalendripäeva enne hindamise kolmanda etapi algust.

3.1.3. III etapp

Kolmas etapp on intervjuu kutse taotlejaga. Intervjuul saab kutse taotleja võimaluse vastata hindajate küsimustele ja põhjendada eneseanalüüsis väljatoodut, hindajad saavad kutse taotlejale anda tagasisidet. Lisaks tuleb igal kutse taotlejal selgitada loosiga valitult ühte RI metoodika harjutust, et täiendavalt kontrollida harjutuste selgitamise oskust. Pärast intervjuu toimumist vormistavad hindajad kutse taotleja lõpliku hindamistulemuse ja kannavad tulemused Kutseeksami koondhinnangu tabelisse (Lisa 6, vorm 1). Iga kutse taotleja tulemused esitatakse eraldi tabelina. Tabelid kutseeksami tulemustega esitatakse kutsekomisjonile 3 tööpäeva jooksul pärast intervjuude toimumist. Kutsekomisjon teeb hindamistulemuste alusel otsuse kutse andmise või

andmata jätmise kohta ja vormistab kutseeksami tulemuste koondprotokolli, milles on hindamise positiivse tulemusega läbinute ja mitteläbinute nimed ning mitteläbimise põhjused.

Kutsekomisjoni liige ei tohi osaleda taotlejale kutse andmise otsustamisel, kui ta:

- on osalenud hindamiskomisjoni töös või
- on vahetult seotud taotlejale kutse andmiseks ettevalmistava koolituse või väljaõppe korraldamisega või
- on kutse taotleja tööandja või muul viisil isiklikult huvitatud kutse andmisest või kui muud asjaolud tekitavad kahtlust tema erapooletuses.

Hindamise kolmanda etapi tulemustest ja kutse andmise otsusest teavitatakse taotlejat 5 tööpäeva jooksul pärast hindamise kolmanda etapi toimumist.

3.2. Hindajad

Hindamist teostab vähemalt kolmest liikmest koosnev hindamiskomisjon, mille koosseisu kuuluvad oma eriala hästi tundvad spetsialistid.

Hindamiskomisjonide koosseisud kinnitatakse kutsekomisjoni kirjaliku otsusega. Hindajate kompetentsus peab vastama järgmistele nõuetele:

- kutsealane kompetentsus;
- kutsesüsteemialane kompetentsus;
- hindamisalane kompetentsus.

Hindamiskomisjoni liikmed peavad olema sobivate isikuomaduste ja hoiakutega ning tegutsema erapooletult.

Hindajatel on õigus saada oma töö eest tasu, mille suurus on hindajatele teada enne hindamise algust. Hindajate töötasu kalkuleerib ja kutse andmisega seotud kulude eelarve töötab välja RI psühhotehnika kutsekomisjon ja selle kinnitab TAM Kutsenõukogu.

Töötasu maksab välja kutse andja TAM Nõukoda MTÜ peale seda, kui kutsekomisjon on Nõukoja juhatusele esitanud kutseeksami finantsaruande. Hindaja saadab arve TAM Nõukoja juhatuse liikmele, kes selle tööloigu eest vastutab.

4. HINNATAVAD KOMPETENTSID JA HINDAMISMEETODID

RI psühhotehnik tase 6 kutse koosneb viiest kompetentsist. Selle kutse taotlemisel on vajalik kõigi kompetentside tõendamine.

Käesolevates tabelites on esitatud hinnatavad tegevusnäitajad ja hindamiskriteeriumid. Hindamiskriteeriumide punktiväärtused ning kompetentside lävendid on toodud Lisa 6 „Kutseeksami koondhinnangu tabel“.

Hinnatavad kompetentsid	Hindamismeetod
Kohustuslikud kompetentsid	
1. Kliendi seisundi hindamine, info kogumine ja kokkulepete sõlmimine	RI metoodika seansi salvestus Kirjalik eneseanalüüs Intervjuu
2. RI metoodika seansi planeerimine	RI metoodika seansi salvestus Kirjalik eneseanalüüs Intervjuu
3. RI metoodika seansi läbiviimine ja tulemuste hindamine	RI metoodika seansi salvestus Kirjalik eneseanalüüs Intervjuu
4. Vestluse läbiviimine RI metoodika põhimõtete kohaselt	RI metoodika seansi salvestus Kirjalik eneseanalüüs Intervjuu
Kutset läbiv kompetents	
5. RI psühhotehniku kutset läbiv kompetents	Hinnatakse integreeritult Intervjuu

Tase 6 taotleja hindamisel kuulatakse ja analüüsitakse taotleja poolt läbiviidud RI metoodika seansi läbiviimist ja hinnatakse tema oskuste vastavust kutsestandardis esitatud kompetentsidele. (B.2.1.-B.2.4.).

Kutset läbivate kompetentside (B.2.5.) hindamine toimub integreeritult teiste kompetentside hindamise käigus. Hindamise käigus täidab iga hindamiskomisjoni liige vastavad hindamistabelid andes hinnangud taotlejale iga kompetentsi vastavuse või mittevastavuse kohta.

4.1. Tabelid RI psühhotechnik, tase 6 hindamiseks

Kompetents B.2.1. Kliendi seisundi hindamine, info kogumine ja kokkulepete sõlmimine

	Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Tulemus		Märkused
			Jah	Ei	
1.1	Loob kliendiga usaldusväärse ja avatud kontakti, tagades empaatilise, hinnanguvaba suhtlemise.	1. Praktik hoiab silmsidet, kasutab avatud kehakeelt ja kuulab aktiivselt (peegeldab, parafraseerib).			
		2. Vältib hinnanguid, loob turvalise vestluskeskkonna, arendades vestlust nii, et klient tunneks end mugavalt.			
		3. Aktsepteerib kliendi isikupära.			
1.2	Selgitab välja kliendi pöördumise põhjused ja kogub teavet kliendi igapäeva elu, perekonna ja suhete, probleemi olemuse, ootuste, soovitud muutuse, tervise ja psüühiliste probleemide kohta.	1. Kasutab avatud küsimusi ja kuulab klienti vastuseid segamata.			
		2. Küsib asjakohaseid lisaküsimusi, et saada terviklik ülevaade olukorrast.			
		3. Toob esile pöördumise põhjuse.			
		4. Kogub täiendavat infot kliendi tervise, emotsionaalsete probleemide, perekonna, peresuhete, elukäigu ja igapäeva elu kohta.			
1.3	Tutvustab kliendile RI meetodika protsessi, töömeetodeid ja võimalusi.	1. Selgitab arusaadavalt protsessi eesmärgid ja kasutatavaid meetodeid.			

		2. Kontrollib, kas klient mõistis infot ja vastab täiendavatele küsimustele.			
1.4	Sõlmib kliendiga RI metoodikat puudutavad kokkulepped, rõhutades kliendi omavastutuse ja koostöö olulisust. Selgitab isikuandmete kaitse põhimõtteid ja järgib eetikakoodeksit.	1. Selgitab kliendi rolli ja vastutust RI metoodika protsessis.			
		2. Annab kliendile vajalikku infot enne teraapia algust.			
		3. Annab kliendile vajalikku infot vastastikuste õiguste ja kohustuste kohta. Saab kliendilt teavitatud nõusoleku.			
		4. Selgitab psühhotehniku ja kliendi vahelist dünaamikat ja toob esile kontakti muutusi erinevate temade käsitlemise juures.			
		5. Informeerib klienti isikuandmete kaitse põhimõtetest, isikuandmetega tehtavatest toimingutest, nende säilitamisest ja eetikanõuetest.			
		6. Järgib Integratiivsete Psühhotehnoloogiate Kooli ja TAM kutsekoja eetikakoodeksit. Viib RI metoodikat läbi vaid teraapiaruumis ja seanssideks kokkulepitud ajal. Vältib rollikonflikte.			
		Koondhinnang B.2.1.			

Kompetents B.2.2. – tase 6, RI metoodika seansi planeerimine

	Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Tulemus		Märkused
			Jah	Ei	
1.1	Analüüsib intervjuu tulemusi ja hindab RI metoodika sobivust kliendi abistamiseks.	1. Teeb kliendi info põhjal teadliku otsuse sobivate meetodite valikuks ja põhjendab oma valikut.			
		2. Kirjeldab kliendi elukäigu ja probleemide vahelisi seoseid.			
		3. Kirjeldab kliendi terviseprobleemide, uskumuste ja emotsionaalsete probleemide vahelisi seoseid.			
		4. Arvestab kliendi psühholoogilist seisundit, vajadusi ja püstitatud eesmärke enne meetodi rakendamist.			
1.2	Suunab klienti kirjeldama soovitud muutust ja püstitab koostöös kliendiga saavutatavad eesmärgid.	1. Küsib suunavaid küsimusi ja aitab kliendil sõnastada konkreetseid ning realistlikke eesmärke.			
		2. Kontrollib eesmärgid on kooskõlas kliendi vajaduste ja RI metoodika protsessi loogikaga.			
		Koondhinnang B.2.2.			

Kompetents B.2.3. RI metoodika seansi läbiviimine ja tulemuste hindamine

	Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Tulemus		Märkused
			Jah	Ei	
1.1	Tutvustab ja selgitab kliendile RI metoodika põhimõtteid ja valib sobivad harjutused vastavalt kliendi seatud eesmärgile. Aitab kliendil sõnastada eesmärgi. Juhendab klienti RI metoodika harjutuste praktiseerimisel ja suunab	1. Selgitab harjutuste toimimise põhimõtteid.			
		2. Analüüsib ja põhjendab harjutuste valikut lähtudes sobivusest kliendi lõppeesmärgiga.			
1.2	Juhendab klienti RI metoodika harjutuste läbiviimisel. Kombineerib vastavalt vajadusele RI metoodika erinevaid tehnikaid ja kohandab need kliendi seatud eesmärgile. Juhendab klienti teadvustama psüühikas tekkinud kahjustavaid seoseid ja tegema neid ringi toetavateks, edasiviivateks seosteks läbi praktiliste harjutuste.	1. Juhendab korrektselt, motiveerivalt ja arusaadavalt konkreetseid kliendi eesmärkidele vastavalt valitud RI metoodika harjutusi (nt emotsioonide päeviku pidamine, isiksuse visiooni kirjutamine, kahjustavate harjumuste tuvastamine).			
		2. Toob asjakohaseid näiteid harjutuste tegemise kohta, vajadusel teeb selguse loomiseks koos kliendiga harjutuse läbi.			
		3. Kasutab vähemalt kahte erinevat tehnikat ja põhjendab nende valikut.			
		4. Kohandab tehnikad vastavalt kliendi seatud eesmärkidele, seisundile ja reaktsioonidele.			
		3. Aitab kliendil tuvastada kahjulikke mõttemustreid ja suunab neid positiivseks ümber kujundama.			
		4. Toob esile lahendused ja võimalused.			

		5. Juhib klienti teadvustama oma sisemisi ressursse..			
		6. Selgitab kliendile psühholoogiliste seoste muutmise mudelit ja abistab klienti tegevuskava koostamisel, et mudelit rakendada tema igapäeva ellu, mis on kooskõlaline tema seatud eesmärkidega.			
		7. Kasutab teadlikult RI metoodika harjutusi (nt identiteedi harjutus, sisemiste ressursside leidmise harjutus jne), mis aitavad kliendil uusi arusaamu ja positiivseid uskumusi integreerida.			
		8. Juhendab klienti välja tooma tehtud harjutustest allasurutud tundeid, saadud taipamisi, uusi seoseid, vajadusi ja piiranguid.			
		9. Aitab kliendil märgata psühhokorreksiooni käigus toimunud muutusi.			
		10. Toob esile lahendused ja võimalused.			
		11. Juhib klienti teadvustama oma sisemisi ressursse			
1.3	Kasutab vestluses edasiviivaid, selgust loovaid ja tähendust kujundavaid küsimusi, toetades kliendi refleksiooni, motivatsiooni ja eneseregulatsiooni.	1. Õpetab kliendile Küsimusmõtlemise põhimõtteid, mille kaudu klient õpib ise endale esitama struktureeritud, sisemist arengut ja tähenduse loomist toetavaid küsimusi.			
1.4	On tähelepanelik kliendi ja tema seisundi suhtes. Jälgib kliendi reaktsioone ja olekut ning analüüsib saadud teavet lähtudes RI metoodika teooriast. Jälgib ja hindab kliendi	1. Jälgib kliendi reaktsioone ja kohandab harjutusi vastavalt vajadusele.			
		2. Märkab, toob esile ja analüüsib muutuseid kliendi kehakeeles, hääletoonis ja emotsioonides.			
		3. Kohandab oma lähenemist vastavalt kliendi hetkeseisundi muutustele.			

	progressi ning kohandab RI metoodika protsessi vastavalt kliendi arengule ja tagasisidele.	4. Arutab kliendiga seansside vahelisel ajal toimunut ja seostab seda püstitatud eesmärkidega. 5. Hindab oma tegevuse tulemuslikkust, aidates kliendil mõista RI metoodika käigus esile tulnud informatsiooni. 6. Küsib kliendilt regulaarselt tagasisidet ja kohandab RI metoodika protsessi plaani. 7. Märkab, toob esile ja analüüsib kliendi arengut. 8. Toob esile õnnestumised ja kirjeldab arenguvõimalusi. 9. Kasutab teadlikult RI metoodika harjutusi (nt identiteedi harjutus, sisemiste ressursside leidmise harjutus jne), mis aitavad kliendil uusi arusaamu ja positiivseid uskumusi integreerida. 10. Juhendab klienti välja tooma tehtud harjutustest allasurutud tundeid, saadud taipamisi, uusi seoseid, vajadusi ja piiranguid.			
1.5	Annab kliendile individuaalsed kohandatud ülesandeid ja motiveerib teda iseseisvaks tööks.	1. Annab kliendile asjakohaseid harjutusi või soovitusi seansiväliseks tööks. 2. Selgitab ülesannete eesmärgi, julgustab ja motiveerib klienti neid tegema.			
1.6	Kannab hoolt, et klient tunneks end turvaliselt ja mugavalt kogu protsessi vältel.	1. Loob toetava õhkkonna (füüsiline ruum, suhtlus, kehakeel). 2. Tagab vestlustehnikatega, et klient tunneb end kuulatuna ja hoituna 3. Täpsustab kliendi vajadusi, kui märkab, et klient tunneb end ebamugavalt.			
	Teeb RI metoodika	1. Teeb seansi jooksul või lõpus selgeid kokkuvõtteid.			

1.7	seansi ajal märkmeid ja pärast seanssi teeb neist kliendile kokkuvõtte iseseisvaks tööks. Teeb vahekokkuvõtteid ja vajadusel korrigeerib RI metoodika protsessi kulgu.	2. Teeb struktureeritud märkmeid ja annab kliendile praktilisi soovitusi märkmete põhjal. (Hindaja saab seda kontrollida kirjalikus eneseanalüüsis ja RI metoodika seansi salvestusest, milles psühhotehnik viitab oma märkmetele ja annab kliendile teada märkmete tegemisest.)			
		3. Kohandab seansi suunda vastavalt kliendi vajadustele ja reaktsioonidele.			
		4. Hindab harjutuste tulemusi ja analüüsib harjutuste tegemise/tegemata jätmise mõju protsessile.			
1.8	Aitab kliendil mõista ning integreerida RI metoodika protsessi käigus omandatud uusi teadmisi ja järeldusi. Teeb protsessist lõppkokkuvõtte ja dokumenteerib oma tegevuse.	1. Arutab kliendiga igal järgmisel seansil eelmisel seansil toimunut, aitab integreerida uusi taipamisi ja lahti mõtestada uut esile tulnud informatsiooni lähtudes RI metoodika seansi eesmärkidest.			
		2. Suunab klienti reflekteerima seansi käigus saadud kogemusi.			
		3. Aitab kliendil märgata RI metoodika seansside käigus toimunud muutusi.			
		4. Toetab klienti uute arusaamade igapäevaellu rakendamisel.			
		5. Abistab klienti peidetud sisemiste ressursside teadvustamisel.			
		6. Analüüsib oma tegevust psühhotehnikuna, hindab selle tulemuslikkust.			
		7. Dokumenteerib seansi tulemused ja järgmised sammud.			
		Koondhinnang B.2.3.			

Kompetents B.2.4. – Vestluse läbiviimine RI metoodika põhimõtete kohaselt

	Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Tulemus		Märkused
			Jah	Ei	
1.1	Kasutab oskuslikult sobivaid vestlustehnikaid, mis toetavad kliendi püstitatud eesmärki, eneseanalüüsi ja teadlikkuse kasvu. (Vt vestlustehnikate hindamisleht)	1. Kasutab avatud ja võimestavaid küsimusi, peegeldamist, ümberraamistamist, aktiivset kuulamist ning teeb vahekokkuvõtteid.			
		2. Suunab vestlust eesmärgipäraselt, aidates kliendil jõuda uute taipamisteni.			
		3. Analüüsib oma vestlustehnikate kasutamist.			
1.2	Loob turvalise ja toetava ruumi, kus klient saab oma emotsioone ja mõtteid vabalt väljendada.	1. Tagab hinnanguvaba kuulamise ja toetava kohalolu, vältides katkestamist ja kiirustamist.			
		2. Võimaldab kliendil väljendada end vabalt ja jagab oma kogemusi avatult.			
1.3	Arvestab oma kehakeele, sõnakasutuse ja hääletooni võimalike	1. Kohandab oma suhtlemisstiili vastavalt kliendi vajadustele ja tundlikkusele.			

	mõjudega kliendi psühholoogilisele heaolule.	2. Näitab üles empaatiat ja aktsepteerivat hoiakut kliendi kogemuste suhtes.			
		Koondhinnang B.2.4.			

Kompetents B.2.5. – tase 6, RI psühhotehniku kutset läbiv kompetents (hinnatakse integreeritult teiste kompetentside hindamise käigus)

Tegevusnäitajad

1. Arvestab kliendi individuaalseid erisusi, sealhulgas tema kultuurilist, religioosset ja soolist tausta ning nende mõju teraapiaprotsessile.
2. Suhtleb kliendikeskselt kogu protsessi vältel, olles tähelepanelik ja paindlik.
3. Keskendub kliendi psühholoogilise, emotsionaalse ja füüsilise tasakaalu saavutamisele ja hoidmisele.
4. Dokumenteerib oma tööprotsessi ja kasutab erialaterminoloogiat.
5. Järgib oma töös konfidentsiaalsuse põhimõtteid ning tagab klientide andmete kaitstuse.
6. Vältib retraumatiseerimist ja kasutab traumateadliku nõustamise põhimõtteid.
7. Tegutseb vastavalt kutse-eetika nõuetele ning järgib kehtivaid õigusakte.
8. Arendab pidevalt oma erialaseid teadmisi, osaledes täiendkoolitustel, kvisioonides ning läbi pideva eneserefleksiooni.
9. Kasutab aega efektiivselt ja töötab süsteemselt.

Vestlustehnikate hindamisleht			
Vestluse läbiviimine RI metoodika põhimõtete kohaselt			
Kasutab oskuslikult sobivaid vestlusmeetodeid, mis toetavad kliendi püstitatud eesmärki, eneseanalüüsi ja teadlikkuse kasvu			
		Kasutab	Märkused
1.	Seansi kokkulepete sõlmimine ja eesmärgi püstitamine		
2.	Avatud küsimuste küsimine		
3.	Suletud küsimuste küsimine		
4.	Võimestavate küsimuste küsimine		
5.	Peegeldamine		
6.	Rapoori loomine		
7.	Teraapiline kohalolek		
8.	Vahekokkuvõtete tegemine		
9.	Ümberraamistamine		
10.	Julgustamine		
11.	Tõlgendamine		
12.	Eneseavamine ja tõhus suhtlemine		
13.	Teadlikkuse loomine ja tegevuste kavandamine		
14.	Kokkuvõtte tegemine		

Vestlustehnikate kasutamist hinnatakse RI psühhokorreksiooni seansi salvestuse alusel.

5. HINDAMISJUHEND HINDAJALE

Enne hindamist tutvuge põhjalikult:

- käesoleva hindamisstandardiga,
- RI metoodika hinnatava taseme kutsestandardiga,
- kompetentsipõhise hindamise mõistete ja põhimõtetega,
- kutse andmise korraga,
- hindamise üldise informatsiooniga,
- hindamiskriteeriumidega,
- hindamise meetoditega,
- hindamisülesannetega,
- hindamise korraldusega,
- taotleja poolt esitatud dokumentidega (sh erapraksise vorm);
- hindamisel kasutatavate vormidega.

Hindamise ajal:

- jälgige igit taotlejat hindamisprotsessis personaalselt,
- täitke iga taotleja kohta personaalne hindamisvorm (tabelid 5.1.)
- esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas,
- hinnake iga hindamiskriteeriumi järgi,
- määrake hindamise tulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

Hindamise järel:

- andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet,
- allkirjastage ja edastage tabelid hindamistulemustega hindamiskomisjoni esimehele, et kanda andmed kutseeksami koondhinnangu tabelisse (Lisa 6, vorm 1) ,
- allkirjastage hindamistulemuste koondprotokoll.

6. KIRJALIKU ENESEANALÜÜSI KOOSTAMISE JUHEND

RI psühhotehnik, tase 6 kutse taotleja esitab kutsekomisjonile koos muude dokumentidega kirjaliku juhtumianalüüsi, mis annab ülevaate tema pädevusest psühhotehnikuna.

Hindamine toimub eneseanalüüsi ja praktikaseansi salvestuse alusel. Eneseanalüüsis analüüsib taotleja ühe kliendi lugu, lähtudes tase 6 RI psühhotehniku kutsestandardis kirjeldatud kompetentsidest ja hindamisstandardis kirjeldatud hindamiskriteeriumidest.

Eneseanalüüs tuleb koostada salvestatud RI metoodika seansi kohta, mis esitatakse kutse taotlemise osana. Eneseanalüüsi koostamisel tuleb järgida allpool toodud juhiseid, et tagada analüüsi sisukus ja vastavus nõuetele.

1. Seansi taust ja eesmärk

- Kirjeldada lühidalt klienti ja tema pöördumise põhjust. Vältida isikuandmeid, keskendudes kliendi vajadustele ja väljakutsetele.
- Sõnastada seansi eesmärk – mida soovitakse RI metoodika seansside käigus saavutada? Millised eesmärgid püstitati?

2. RI metoodika kasutamine

- Selgitada, milliseid RI meetodeid seansil rakendati. Käsitleda ja põhjendada RI meetodite rakendamist antud seansi kontekstis.
- Kuidas toetasid seansi erinevad osad kliendi terviklikku arengut ja tasakaalu?
- Kirjeldada kasutatud RI meetodeid ja tehnikaid.

- Selgitada, meetodite valikut kliendi ja seansi kontekstis. Tuua välja meetodite sobivus kliendi olukorrale ja kuidas need aitasid eesmärkide saavutamisele kaasa.

3. Kliendi reaktsioonid ja areng seansi jooksul

- Kirjeldada kliendi reaktsioone RI metoodika seansi käigus. Kuidas reageeris klient kasutatud meetoditele ja seansil toimunule?
- Tuua välja olulised muutused kliendi seisundis või käitumises seansi ajal.

4. Refleksioon enda tegevusele

- Analüüsida oma psühhotehniku tööd seansi jooksul. Kuidas tunnetasid enda kohalolekut ja suutlikkust kliendiga töötada?
- Tuua esile oma tugevused ja arengukohad seansi läbiviimisel. Kas tajusid olukordi, kus oleksid saanud midagi teisiti teha?

5. Seansi tulemus ja edasised sammud

- Hinnata seansi tulemuslikkust. Kas seansi eesmärgid said täidetud, milliste järedusteni klient jõudis?
- Anda hinnang, milliseid samme võiksid edaspidi kliendi tööks ja tervikliku lähenemise toetamiseks planeerida.

6. Kokkuvõte ja õppimine

- Kokkuvõtvalt kirjeldada, mida õppisid sellest seansist psühhotehnikuna.
- Kuidas see kogemus aitab kaasa sinu professionaalsele arengule ja kutseoskuste tugevdamisele?

7. Täiendavad soovitusel:

- Kasutada konkreetseid näiteid ja situatsioone seansi käigust, et toetada eneseanalüüsi.
- Püüda analüüsida objektiivselt ja kriitiliselt, vältides ainult positiivsete aspektide esile toomist.
- Eneseanalüüs peaks olema struktureeritud, loogiline ja selge, et lugeja saaks selge ülevaate sinu mõttekäikudest ja analüüsist.

8. Maht:

- Eneseanalüüsi soovituslik maht on 2-3 lehekülge, sõltuvalt seansi keerukusest ja iseloomust.

7. RI PSÜHHOTEHNIK TASE 6 TAASTÕENDAMINE

RI psühhotehnik tase 6 kutse taastõendamise eeltingimused on:

- Varasema sama taseme kutsekvalifikatsiooni olemasolu;
- töökogemus oma erialal vähemalt 5 aastat;
- erialase täiendkoolituse läbimine.

Kutset saab taastõendada vähemalt üks kord aastas.

Tase 6 kutse taastõendamise taotlemiseks esitatavad dokumendid:

- vormikohane avaldus kutse taotlemiseks vorm 2 (vt lisa 2);
- isikut tõendavast dokumendi koopiat (pass või ID kaart);
- vormikohane CV (vt lisa 3);
- varasema sama taseme kutsetunnistuse koopia;
- Erapraksise vorm, mis tõendab praktiseerimist mahuga vähemalt 600 tundi (vt lisa 5: Erapraksise vorm.xlsx);

- erialase täiendkoolituse (koolitused, töötoad, konverentsid, veebinarid, eneseteraapia) mahuga 60 tundi läbimist tõendavad dokumendid;
- kovisioonis (maht 80 t) osalemist tõendav dokument;
- kehtiv esmaabi koolituse tunnistus;
- kinnitus kutse taastõendamisega seotud kulude tasumise kohta.

Dokumendid tuleb saata kutsekomisjonile e-posti aadressil info@mariabaydar.com Kutse taastõendamisel toimub hindamine dokumentide alusel. Kutsekomisjon langetab otsuse iga taotleja puhul eraldi ja võib vajadusel kutsuda taotleja vestlusele.

8. RI PSÜHHOTENIK TASE 6 KUTSEEKSAM KOOLITUSASUTUSE LÕPUEKSAMINA

Koolitusasutus, kus koolitatakse RI psühhotehnikuid, võib õppekava lõpetamisel õppijate teadmiste ja oskuste hindamisel ühildada lõpueksami ja kutseeksami. Vastava loa saamiseks peab koolitusasutus esitama kutsekomisjonile taotluse, mis edastatakse sobivuse korral lõplikuks kinnitamiseks TAM Kutsenõukogule. Positiivse vastuse korral vormistab TAM Kutsenõukogu sellekohase otsuse.

Kutse andmisel koos väljaõppe lõpetamisega, täidab kutsekomisjoni ülesandeid koolitusasutuse poolt moodustatud lõpueksami komisjon, kuhu kuulub vähemalt 3 liiget: üks kutsetunnistusega RI metoodika spetsialist, üks kutsekomisjoni esindaja ja üks koolitusasutuse esindaja. Lõpueksami komisjoni koosseisu kinnitab kutsekomisjon.

Lõpueksami komisjon teostab hindamist vastavalt RI psühhotehnik tase 6 hindamisstandardite kehtivatele nõuetele.

Lõpueksami korraldamise juhendis peab olema kirjeldatud:

- dokumentide ja lõputööde vastuvõtmise kord ja tähtajad,
- juhend eksamitöö kirjutamiseks ja juhendid hindajatele;

- hindamise korraldus ja eksamitööde kaitsmisele lubamine,
- hindamistulemuste vaidlustamine ja vaidluste lahendamise kord,
- aruandlus ja väljastatavad dokumendid.

Lõpueksami korraldamise juhend koostatakse kutsekomisjoniga.

8.1. Kutsealase hindamise kokkuvõtete tegemine ja kutsetunnistuste väljastamine

Lõpueksami komisjon teeb hindamistulemuste alusel otsuse kutse andmise või andmata jätmise kohta (hindamiskomisjoni protokoll ja koondhinnangu tabel) ning saadab Kutsekomisjonile kinnitamiseks nende lõpetajate andmed. TAM Kutsenõukogu kannab kutse andmisega seotud andmed kutseregistrisse ja väljastab koolitusasutuse lõpetajatele kutsetunnistused.

Lisa 1 RI psühhotehnik tase 6 kutse esmataotlemise avaldus

Taotleja	<i>Täidab kutse taotleja</i>
Ees- ja perekonnanimi	
Isikukood	
Elukoha aadress	
Telefoninumber	
E-posti aadress	
Töökoht	

Avaldusele lisatud dokumentide loetelu	Failide arv <i>Täidab kutse taotleja</i>	Märke vastavuse kohta <i>Täidab kutsekomisjon</i>
Isikut tõendava dokumendi koopia		
Haridust tõendava dokumendi koopia (diplom ja diplomi lisana hinneteleht või akadeemiline tõend)		
Täidetud CV vorm		
Erialase koolituse läbimist tõendava dokumendi koopia (diplom)		
Supervisioonis osalemist tõendav dokument		
Kutsestandardi nõuetele vastava meditsiinilase koolituse läbimist tõendav dokument		
Erialast töökogemust tõendav dokument „Erapraksise vorm.xlsx“		
Easmaabi koolituse tunnistus		
digitaalne foto TAM terapeutide registri jaoks (portree formaadis 3:4 või ruut, minimaalne pikslite arv 200x200)		
Maksekorraldus või muu kinnitus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta		

NÕUSOLEKU ANDMINE	<i>Täidab kutse taotleja</i>
Käesolevat dokumenti allkirjastades annan kutse andjale, Eesti Täiend- ja Alternatiivmeditsiini Nõukojale nõusoleku kutse taotlemisega seotud dokumentide ja andmete töötlemiseks.	
	Annan nõusoleku, et minu ees- ja perekonnanimi, sünniaeg, foto ja tutvustus avalikustatakse TAM Kutsekoja terapeutide registris.

	(kirjuta kollasesse ruutu JAH või EI)
	Annan nõusoleku, et minu poolt koostatud juhtumianalüüsi võib kasutada kutseeksami hindajate koolitusel ja hindajate koveisioonis, kusjuures ei avaldata minu isikuandmeid. Koolitustel ja koveisioonis osalevad hindajad kohustuvad juhtumianalüüsi materjali hoidma konfidentsiaalsena. (kirjuta kollasesse ruutu JAH või EI)
Kinnitan, et kõik käesolevas taotluses esitatud andmed on tõesed. (allkirjastatud digitaalselt)	

MÄRGE AVALDUSE VASTUVÕTMISE KOHTA		<i>Täidab kutsekomisjon</i>
<i>Avalduse saabumise kuupäev</i>		
<i>Vastu võtnud isiku nimi</i>		
MÄRGE TAOTLEJALE TEATISE SAATMISE KOHTA		<i>Täidab kutsekomisjon</i>
1)		
2)		
3)		

Lisa 2 RI psühhotechnik tase 6 kutse taastõendamise sooviavaldus

TAOTLEJA	Täidab taotleja
Ees- ja perekonnanimi	
Isikukood	
Elukoha aadress	
Telefoninumber	
E-posti aadress	
Töökoht	
Koduleht/Facebooki leht	

AVALDUSELE LISATUD DOKUMENTIDE LOETELU	Failide arv Täidab taotleja	Märke vastavuse kohta Täidab Kutsekomisjon
Isikut tõendava dokumendi koopia		
Varasema sama taseme kutsetunnistuse koopia		
Vormikohane CV		
Erialase täiendkoolituse läbimist tõendavate dokumentide koopiad		
Koosisõnits osalemist tõendav dokument		
Erialast töökogemust tõendav dokument Erapraksise vorm.xlsx		
Esmaabi koolituse tunnistus		
Maksekorraldus kutse taastõendamise tasu kohta		

NÕUSOLEKU ANDMINE	
Käesolevat dokumenti allkirjastades annan kutse andjale, Eesti Täiend- ja Alternatiivmeditsiini Nõukojale nõusoleku kutse taotlemisega seotud dokumentide ja andmete töötlemiseks.	
	Annan nõusoleku, et minu ees- ja perekonnanimi, sünniaeg, foto ja tutvustus avalikustatakse TAM Kutsekoja terapeutide registris. <i>(kirjuta kollasesse ruutu JAH või EI)</i>
Kinnitan, et kõik käesolevas taotluses esitatud andmed on tõesed. (allkirjastatud digitaalselt)	

MÄRGE AVALDUSE VASTUVÕTMISE KOHTA		Täidab kutsekomisjon
Avalduse saabumise kuupäev		
Vastu võtnud isiku nimi		
MÄRGE TAOTLEJALE TEATISE SAATMISE		Täidab kutsekomisjon
1)		
2)		
3)		

Lisa 3 CURRICULUM VITAE

EESNIMI	PEREKONNANIMI

ANDMED HARIDUSE KOHTA

ÕPPEASUTUS	ERIALA	AKADEEMILINE KRAAD	LÕPETAMISE AASTA

ANDMED TÄIENDUSKOOLITUSTE KOHTA

KOOLITAJA NIMI	KOOLITUSE NIMETUS	KOOLITUSE MAHT (tunde/päevi)	TOIMUMISE AEG
		Tunde kokku:	

ANDMED TÖÖKOGEMUSE KOHTA

ETTEVÕTE	AMET	TÖÖ SISU	TÖÖTAMISE PERIOOD

--	--	--	--

TÄIENDAV INFO, MIDA PEAD VAJALIKUKS LISADA (tunnustused, publikatsioonid jne)

KEELEOSKUS

Emakeel:

9. VÕÕRKEELED: PALUN KASUTA „KEELETASEME ENESEHINDAMISSKAALAT“ – VT KUTSESTANDARDI LISA 1

VÕÕRKEEL	A1	A2	B1	B2	C1	C2

DIGIPÄDEVUSED Palun kasuta „Digipädevuse enesehindamisskaalat“ – vt kutsestandardi Lisa 2

	Infotöötlus	Kommunikatsioon	Sisuloome	Ohutus	Probleemilahendus
Algtasemel kasutaja					
Iseseisev kasutaja					
Vilunud kasutaja					

Lisa 4 Vorm hindajale „Juhtumianalüüsi hindamiseleht“ – vt 5 Hinnatavad kompetentsid ja hindamismeetodid, lk 8.

	Kriteerium	Sisu
1.	Lahti selgitatud seansi taust ja eesmärk	
2.	RI metoodika kasutamise kirjeldus	
3.	Kirjeldatud kliendi reaktsioone ja arengut seansi jooksul	
4.	Refleksioon enda tegevusele	
5.	Seansi tulemus ja edasised sammud	
6.	Kokkuvõte ja õppimine	
7.	Eneseanalüüsi struktuur	
8.	Näited	
9.	Maht (min 2-3 lk)	

Lisa 5 Erapraksise vorm.xlsx

Lisa 6 Kutseeksami koondhinnangu tabel.xlsx